

# FEJÉRMEGYEI NAPLO

Elfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9— K.
1 évre	12 K.	1 évre	18— K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Cserkésztestület és kiadói hivatal:  
Szent István-tér 1.  
ELFIZETÉS  
Egyes szám: 4 fillér.  
Hirdetés díjszámba kerül.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Baranyay Lajos.

## A jogosulatlan

közvetítő kereskedelem a háboru alatt oly nagy mérvet öltött, hogy illetékes köreink immár kénytelenek behatóan foglalkozni annak megrendszabályozásával.

Szabályozni fogják az áruhitelt; erélyesen intézkednek az árdragítások megelőzését illetőleg; felülvizsgálják a már kiadott iparigazolványokat és rendezni fogják az árulombardot, hogy a kereskedelemmel illetéktelenül foglalkozó nagy sereg kirekesztéssék. Így akarják összehangolni a huzni egyrészt a tisztességes kereskedők és vállalkozók, másrészt a fogyasztó közönség érdekeit.

A lánckereskedelem már békében is kellemetlen befolyást gyakorolt, csakhogy akkor árdragító hatása a szabad verseny következtében nem volt annyira érezhető. A háboru kitörése után kezdődött a közvetítők aranykora. A törvénnyel örökös hadilábon álló, annak kijátszásában megédeszt lánckereskedőknek, akiket milliós nyereségek hívogattak, legelső dolguk az volt, hogy igyekeztek katonai kötelezettségük alól kibujni. Fajdalom, ez nekik, semmi eszköz használatától vissza nem neiu riadó eleményes merész-ségük révén a legnagyobb-részt sikerült is. Nyomban ezután kezdték a hadsereget és a nagyközönségek megsarcolni.

A hatóságok ugyan nem soká túrték a garázdalkodásukat, de a foganatosított intézkedések kielégítő eredményhez nem vezettek. Ellenben bebizonyult, hogy egyedül törvényekkel nem lehet a bajon segíteni. A segítség pedig multhatatlanul szükséges, annál is inkább, mert jelenlegi gazdasági helyzetünk a szükség-telen drágítás fényűzését nem engedi meg. Azonkívül gondolnunk kell a jövő aratás utáni időszakra is, akár lesz addig béke, akár nem, mert még béke esetén sem számíthatunk arra, hogy gazdasági

viszonyaink egy csapásra megjavuljanak.

A legelső feladat: a lánckereskedőket és a velük összeköttetésben állókat működésük színteréről lehetőleg eltávolítani, ami — megengedjük — nem könnyű feladat.

Az állam azonban a háboru alatt nem tudna tartani a politikailag megbízhatatlan elemeket, miért ne volna képes a gazdaságilag kártékony elemekkel is hasonlóképpen eljárni?

Elsősorban ellenőrizni kellene, hogy ezek az elemek, kiknek legnagyobb részét a hatóságok ismerik, nem hivatkoznak-e katonai szolgálatra? Mert sok közülük azon a címen kapott felmentést, hogy hadseregszállító. Kétségtelen,

hogy a listák felülvizsgálásának eredménye két irányban is üdvös volna: a hadsereg több katonához jutna és — ami a fő — a fogyasztóközönség megszabadulna kiszípolozóitól. De, hogy minél több ilyen jeles ifjútól szabaduljunk, a kevésbbé alkalmazhatókat is be kellene rendelni frontmögötti szolgálattételre. Azokat pedig, akiket sem a harctéren, sem az országban katonai szolgálatra használni nem lehet, nyilván kellene tartani, akár az internáltakat, hogy semilyen módon se játszassák ki a törvényeket.

Csak ha már így rendet teremtettünk, remélhetjük, hogy az újabb hatósági intézkedéseknek meglesz a kívánt foganatja.

## Az orosz forradalom méretei egyre nőnek. A forradalmi kormány sikerei.

### A cár lemondott.

Az orosz forradalom óráról-órára újabb meglepetéseket hoz. Pénteken reggel távirati jelentés érkezett, hogy a cár a rettenetes bonyodalmak hatása alatt lemondott.

Az orosz cár helyét Mihajlovics Alekszander nagyherceg foglalta el s mint régens vezetni tovább az ügyeket.

### A katonaság a nép mellett.

A pétervári forradalom a legkomolyabb formában jelentkezett. A miniszterek fogságba vetése, a forradalmi kormány proklamálása és ami mindennél fontosabb, a főváros katonai helyőrségének az utca népéhez való csatlakozása, egyenesen a híres francia forradalom tüneteire emlékeztet. Kezdődött az az, hogy a dumát, amelyben a kenyér és élelmiszerhiány miatt heves felszólalások hangzottak el, elnapolták és több szociális képviselőt letartóztattak. Pétervárott és Moszkvában egymásután ütnek ki a sztrájkok, katonai vasúti forgalom teljesen megbénult és ezután már az utcai zavargásokra került a

sor. Az utcákon ödögöl, az üres boltok redőnye előtt ácsorgó nép hiába kér kenyeret. Most gépfegyvereket vezényeltek a nép ellen, de a tartalékosokból és népfelkelőkből, szenvedő parasztokból és népfelkelőkből álló katonai helyőrség a néppel fraternizál.

### Merre van a cár?

Merre van a cár, mi történt egyes vezető politikusokkal? Semmit sem tudunk. Pétervár el van zárva a világtól és még kevesebb hír érkezik Moszkvából, ahol a forradalmi mozgalom úgy látszik még a pétervárinál is komolyabb.

### Mi lesz a forradalom eredménye.

Nem lehet jóslásokba bocsátkozni, de a hivatalos táviratoknak az a részlete, amely szerint a forradalmi kormánynak sikerült a rendet helyreállítani, a legjobbal biztathatja a szabadság minden hívét és barátját. A pétervári forradalom csak úgy sikerülhet, ha az nem fajul anarchiává. A szabadságért küzdő nép türelmes kell, hogy legyen vezérével szemben és ha nélkülözni tudott harmadtétl esztendeig,

akkor most még nélkülöznie kell abban a reményben, hogy a belső szabadság diadala meghozza a békét, a béke a mindennapi kenyeret.

### Az orosz háboru furiája is ellillant.

A Svédországon át érkezett hírek szerint Sir Buchanan pétervári angol nagykövet kénytelen volt Finnországba menekülni. A pétervári angol nagykövet volt Oroszország igazi kormányzója, ő hajszolta Oroszországot a további háborura, az ő intrikája gyűrte le a cár udvari békepártját is. Most a háboru furiája és gonosz szeleme menekült Pétervárról, a forradalmárok elűzték őt az angol nagykövetség épületéből. A pétervári forradalom, az angol nagykövet elűzése a legkomolyabb ok lehet arra, hogy Oroszország kigorjék az ententéből. Miként történt ezután minden kronológikus sorrendben, ezt ma még pontosan megállapítani nem tudjuk, a valóság az, hogy a miniszterek börtönben ülnek. Pétervárott egy forradalmi konvent dirigál, a forradalom tehát teljes helyi győzelemhez jutott. Ennek előfeltétele volt nyilván az, hogy a helyőrség végig kitartott a nép mellett, viszont a csódot mondott vasut vidékről sem tudott katonaságot szállítani Pétervárra, ahol most ugyáltszik egy külön kommissziós társaság uralkodik, mint 1871-ben a háborus Franciaország székvárosában, Párisban.

### Franciaországban is forrongnak a kedélyek.

Lyautey tábornok, francia hadügyminiszter lemondott. Lyautey lemondása elsőrendűen válságossá teszi az egész Briand-kormány helyzetét. A kamarai obstrukció, a kenyér és a szénhiány a nép leküzdhetetlen békevágya elemi erővel fogja elsöpörni az egész Briand-kormányt.

### Sikereink az olasz fronton.

Asiagótt szakra levő arconalunkon ma reggel a 27. gyalogezred osztagai hóalagutakon keresztül a Monte Fortotól keletre levő ellenséges árkokba behatoltak, elpusztították a fedezékeket és véres veszteségek okoztak az olaszoknak, két géppushát szákmányoltak és 22 alpini elfogtak.

Egyes szám ára 4 fillér.

## Az alkohorról meg a nikotinról.

Ugy a szesz italok, mint a különféle dohányműek ára ebben az Istenverte vérvizataros időben oly szédületesen magasra szöktek fel, hogy a szegény ember — luksuscikk lévén mindakettő — maholnap kénytelen lesz mindakettőről lemondani.

No de „lemondani, könnyű azt mondani”, hanem ugyebár sokkal nehezebb azt meg is csinálni . . .

Az áldott emléktű békeidőben tisztességes bort ihattunk literenként 60—80 fillérért. Ellenben ma nincsen — élvezhető, egészséges bor négy (4) koronán alul. A háboru kitérőse előtt e csevegés megírója megivott napjában egy liter bort, s az ennek megfelelő 60—80 fillért megbirta a büd-széje baj nélkül. De ha napi fogyasztást most a réginek a felére szállítaná is le, még akkor is kettő koronába kerülne naponként a bora; már pedig nagy jövedelmi ember, mondjuk: hadiszállító legyen az, aki ma csupán borra 730 koronát állthasson be kölségvetése teherlapára.

Hát a sörről hogy állunk? Ugy, hogy még 3—4 évvel ezelőtt 16—20 fillér volt egy pohár tisztességes sör, ma 54—60 fillér, vagyis a réginek háromszorosa. S így a vékonypénzű ember a mai világban kénytelen magán akként segíteni, hogy a második pohár sört már csak nagy titulusok reszkurozza meg, holott régebben, ki vált meleg nyári napokon, 3—4 pohár is lecsuszott a szomjas géjében — baj nélkül. Ezek tekintve az ember testi szervezetére gyakorolt romboló hatásukat, azt mondhadjuk: hála Isten — főképp az uri osztálynál mindinkább divatjukt vesztik. Egyébiránt ezeket is pogánydrágán árulják.

A szesz italokkal való élérsől egy kissé erős akarat mellett is lehet szokni, amint magam is

csaknem végképpen leszoktam már róla. Hanem különös, — de való — mert velem együtt igen sok férfi vallja — nehezebb dolga a dohányzásról lemondani. Pedig anélkül megvolt az emberiség, még pedig nagyon jól — a XVIII. századig, amidőn t. i. a dohányzás általánosan megengedett férfisporttá lett Európában is.

Hát a dohányzás (a dolgot úgy véve, amint van) mindössze is egy fonák, rossz szokás. A német azt mondja: unig. De tessék erről végleg leszokni olyannak, aki azt már 30 éven túl csinálja, mint pl. jómagam. Pedig be jó volna, ha eltekintve attól a keserves hajszától, mely a szükséglet beszerzésével manapság együtt jár, az ember a dohányzást teljesen el tudná hagyni, már csak azok miatt az óriási árak miatt is, melyeket az állami monopólium a különféle dohány és szivarfélékre legújabbban kiróni jónak látta.

Nem tegegy, hogy uszoros, iparos, boltos, őstermelő szomorú napjainkban oly irgalmatlanul sanyargatja a közpolgárokat, hogy ezek maholnap mind erről koldulnak, míg bele nem pusztulnak, hanem mindezek tetejébe még a hivatalos világ, a t. pénzügyi kormány, a financia is! Persze ez azt mondja — háboru van, az országnak igen kell a pénz. Aki drágálja a dohány műek árát, az ne dohányozzék, nem kényszerítheti senki. Ez igaz, de azzal a szürke, nyárspolgári eszessel — úgy látom a jövőt, mintha — az így kegyetlenkedő államot a nagy nyereségtöbblet való számítással aligha kecsgethetné valami holtbizonyos eredménnyel, nem tarthat tőle, hogy a dohányzó közönség majd frontba lép ellene akként, hogy részben merséklük, részben meg — akikben megvan a kosszá szükséges szilárd akarat — végképp abban hagyják a dohányzást, amint ezt már eddig is

számosan megcselekedték. S így a finác körülbelül ott lesz, ahol a mádi polgár.

Mikor vagy 40 évvel ezelőtt a szivarjaimat kezdtem százaz csomagokban vásárolni, az akkor oly kedvelt Kuba (Wekerle) darabja 4 krajcár volt és száza 10 százalékos kedvezményvel 3 frt. 60 kr., tehát darabja 3.06 krajcár; vagyis 7 fill. volt. Ma 16 fillér! Ugyanabban az időben a legjobb fajta törökdohánnyok (hercegovina, purzicsán és király) 100 grammos dobozban 80 krajcár, 1 forint volt, ma ennek vagy ötszöröse. Hát mit kezdjen a szegény ember hogy kifogjon a finácban s ezentul is megtalálja a maga számadását? Napi 4—5 darab szivar helyett — azt javaslom — szivjon el csak kettőt

és a méregdrága törökdohánnyok helyett csibukozzon és szivja a régi törökdohánnyoknál is olcsóbb hosszúra vágott hazait. No de hagyján, ha még ezzel az örületes árdragítással arányban emelkednek a dohánnyárak minősége is. Azonban a kvalitásuk ma határozottan silányabb a réginél. Vagy nem veszik észre dohánnyos felebarátaim, hogy a mai 16 filléres Kuba semmivel sem jobb a „kurci” nál? Nekem erős a gyanum, hogy mindkettőt ugyanegy fajta harmadrendű dohánnyól gyártják, azzal a „csékely” különbséggel, hogy régente a jó kuba 7 fillér volt, míg ma a rossz 16 fillér! Azért hát — abcug finác. Abcug — már amennyire energiával győzzük — abcug a herba nikotiana!

## Kilincsrékvirálás a vármegyében.

Szűcs Jenő alispán most teszi közzé a honvédelmi miniszter rendeletét, amely az épületek és kerítések ajtóira és kapuira felszerelt ajtóvereteket, amelynyiben azok egészben, vagy tulajdonom részben sárgarézből, vörösrézből, bronzból, vagy vörösrézből vannak, hadi célokra igénybevetettek jelenti ki. Az igénybevevett veretek a következők:

Kilincsek és gombok, kilincsrózsák, kulcsjukpaizsok és kulcsjufedők, zárpaizsok, ajtófogantyúk (lengőajtókon, szélfogó ajtókon.) A különös történelmi, művészeti, vagy iparművészeti beccsel bíró vereteket a járási főszolgabíró, városokban a polgármester, az igénybevétel alól kivéti.

Házulajdonosok, bérlők, (al-

bérlők) és használatra egyébként jogosultak kötelesek tölmi, hogy azokat a kereskedelmi miniszter által egyetértő leg ezzel megbízott vállalatok vagy szervek pótananyagból készült és egyidejűleg felszerelendő veretekkel kicseréljék.

A kicseréléssel megbízott vállalatok vagy szervek alkalmazottait igazolvánnyal látják el, amelyeket az elsőfokú közigazgatási hatóság láttaoz és pedig annak igazolásul, hogy a vállalat a kicserelés vérehajtásával meg van bízva. A kicserelési munka megkezdését minden községben előzetesen ki kell hirdetni.

A kicserelő vállalatok vagy szervek igazolvánnyal ellátott alkalmazottainak az épületekbe, lakásokba, üzlethelyiségekbe stb. a kicserelés végrehajtása és a beszolgáltatás ellenőrzése cél-

## TÁRCA.

### Háboru a hó alatt.

Künn, a karinthiai völgyekben mozdul már a tavasz. A falvakban megdördülnek az ereszek, zöld foltok ütözkönek fel a hóban, szépen tavaszodik: de egyik parancsnokság helysége mögött újra kezdődik a kemény tél, a falu mögött, amelyre az olaszok a háboru kezdete óta 673 gránátot lötek és amely mégis épebb mintsem gondolnók. Oles hófalak szegélyezik a völgybe kivezető utat, amelyre az ellenség egy-egy gránátot küld. Örök rejtelny, ahogyan itt minden és mindenki beletanult, belealkalmazkodott a háboruba. A falu mögött, melyen a hóban, egy furdó a katonák és tisztjeik számára, meleg és hidegvíz-vezetékkel, kád, gőz és zuhanyfurdókkal, az egész környék mélyen be a hegységig elváltoztatta az arculatát: új utak, házak, szinte új városok épültek, és a katonák olyan nyugodt parasztlépekkel ballagnak, mintha soha erre gránát nem járt volna vagy — mintha háboruban születtek volna.

Kézdődtek a sziklákon, aztán a hóban, aztán megint a kőveken,

és az idén olyan kiadásán sikerült a tél, hogy változatoság kedvéért még a hó alatt is harcolnak. Egy mellékvölgyön át, amely az olaszok magaslati állását zárja, futóárkok nyulnak. Elöl, egészen télig lövészárkok volt kilövő résekkel, de a hó most három méterre tornyosodott és míg hátul munkásosztagoknak kell folyton szabadra lapátolni utat és árkok, ők ott elől régi árkok fölé hóvárakat építettek, ragyogó falakkal és fehér löresékek. De nem huzódnak meg mögötte tétlenül.

Három napja megint nyolc ember tört előre az olaszok ellen, fele úton egy olasz járőrre akadtak — negyven emberre és egy tisztre. Eredmény: a tiszt halott altisztje halott, két olasz elesett, a többi elmenekült. Karintiai hadsergünk parancsnoka két órával később táviratilag száz korona jutalmat engedélyez a nyolc embernek. A harmadik háborús évnek még mindig ilyen a barckészsége. Mert — entülkül nem tud megélni egy sem, aki itt élni akar. Századok ülnek, a világgal egyedül a drotkötélpályával összekötve, szikla és hófalakon, melyek a 2000 méterén jóval túl vannak. A csoport parancsnokának, aki nem tudott nyugodni régebbi magas parancsnokságánál a hosszú háboru miatt

nemrégiben egy pár 28 as gránátot löttek az ajtajába. Nem tágiott. A hegyről egy lavina indult le a háza mögött és kicsi hija, hogy szét nem lapította a háztetőt. Erre az ezredes kihurcolkodott, de csak azért, hogy régi harcosok példájára várost alapítson. A falu a patakon túl szélülték, erre ő magának és katonáinak új falut épített, a réginél szebbet és nagyobb bat, amelyre békében majd a viszatörök ráakadnak.

Vannak itt emberek, akiket ismertem békeidőben. Mindegyiket elváltoztatta a természettel és magával való társalkodás, a harc és a magány. De mint minden hadseregben, ezek közt a kivételes emberek közt is élnek egy páran, akiket valamiféle glória vesz körül akikről mindenki csak célzásokkal beszél, pontosat róluk csak a parancsnok tudhat. Az egész hegyi zászlóalj voltaképpen ilyenekből áll.

Két tisztükről beszélt nekem egy örökké vidám törzsorvos, hogy többet vannak az ellenséges vonalak mögött, mint előt. Sohasem látni őket. Ritkán tudni róluk, merre járnak, az egyik békében tanió, ha már egyszer a fedezékben marad, hegedül, a másik egy bécsi Dr. ing., aki nyaktörő turistáskodáson kezdte, most

mind a ketten tanítványai lettek egy mesternek, aki a legfurcsább de egyuttal a legértékesebb emberek egyike. Legénykereskedő volt Triestben, túl az ötvenesen, mellesleg: 150 kő a sulya, önként jelentkezett. Iljú korában Európa összes hegyeit megmászta, és mert negyven év óta folyton mászik, amellet nagyszerű memoria ját is magával hordja, jóformán az egész alpesi vidéket keresztül-kasul ismeri. Tehát nem csak azt tudja, hol kell felkapaszkodniok járóreinknek, hanem azt is eltalálja, meről kell jönnök az olaszoknak, hol kell pihenniök és hol van alkalmas helyünk fedezékre. Ha este visszatér a szállásunkra, amely egy nagyobb helységben van, zongorához ül. Beethoven és Bachot játszik.

De a zongora mégsem teljes öröme neki, mert egy triestzi templomban orgonát építtetett magának, hogy csak Bachot játszassa, és békeidőben is megvolt a maga privát a capella kórusa, amellyel a piranói templomban vagy a raguzai dómban Palestrina miséket énekelte.

Megint egy bizonyosága annak, micsoda furcsa emberek jutnak éppen a háboruban erőik igaz és legmagasabb kifejtéséhez.

jából való belépését mindenki köteles megengedni.

A községi előjárásoknak jogukban áll, az épületek, helyiségek, vagy kerítések elzáró ajtóit kapuit a veretek kicsérésére céljából kinyitattani. Ily esetben, ha sem az épületek, illetőleg helyiségek használatára jogosított személy, sem annak valamelyik felnőtt családtagja, vagy a helyiségek felügyeletével megbízott egyén nincsen jelen, két megbízható tanut kell állítani.

A községi előjárás a kicsérés munkát köteles ellenőrizni és gondoskodni arról, hogy a kicsérés keresztülvitelét kapcsolatosan esetleg felmerülő jogos panaszok mielőbb orvosoltassanak.

## A munkabérek.

### Lehetetlen viszonyok.

Ma-holnap kezdetét veszi a tavaszi munka. Március oly jól köszöntött be, hogy így kilátásunk lehet rá, hogy a tavasz nem fog sokáig kénsí s mihamarabb hozzá kell fognunk a tavaszi teendőkhöz. Ha valaha most vár minden gazdára nagy feladat, mert nemcsak a földbirtokok, de az egész nemzet boldogulása függ attól, hogy az évi terméstünket, minden téren fokozzuk, mert csak így lesz lehetséges a nagy szükségletet fedezni és a jövőt biztosítani. Dehogy ezt elérhessük, ehhez nemcsak a gazdák buzgólkodása, munkássága szükséges, hanem össze kell fognia e széles hazában minden tényezőnek, mert csak így lesz lehetséges a kívánt eredményt elérni.

És itt elsősorban is az illetékesek figyelmét már most jó előre arra kívánom erősen felhívni, hogy minden eszközzel hassanak oda, hogy a jelenlegi horrorbilis munkabérek ország-szerint mindenütt szabályoztassanak, illetve leszállítottassanak. Mert a jelenlegi munkabérek mellett a munkáltatás oly sokba fog kerülni, hogy kedvezőbb megélhetési viszonyokra nem számíthatunk. Itt kell kezdeni a radikális orvoslást, mert ha a föld megművelése nem fog annyit költséget megemészteni, akkor olcsóbb lesz mindjárt a kenyér, a krumpli a zöldségemű, a marha, a disznó, a fu, a ruha stb. Egy szóval minden, ami me a magas munkabérek miatt tühretelenné tessék az életet.

Szociális szempontból talán akadnak sokan, akik azt mondják, hogy miért épen a munkásokra vesszük meg a nagyobb jövedelemtől. Hát erre már előre is az a válaszunk, hogy például a papok a gazdaságban a földművelésnél olyan magas árakat követelnek a napszámok, hogy egy bírónak a fizetéséből nem jut annyi egy napra. Pedig talán egy bíró mégis csak többet érdemel meg, mint egy olyan ember, akinek minden kvalifikációja a nyers erő. Száz meg száz példát lehetne még felhozni arra, hogy a drágaság a kuttorfásra a munkes-erő túlságos megfizetése. Azért ismételtelen is figyelmeztetni ki-

vának minden illetékes tényező, hogy még a tavaszi munkákat megkezdése előtt kövessenek el mindent, hogy a munkabérek ország-szerint le-

szállítottassanak, mert csak úgy érhetjük el, hogy a drágaság további emelkedésének gát lesz vehető.

*Egy gazdaember,*

## Hogyan büntették az oroszok az élelmiszerhamisítót?

Nálunk is alkalmazhatnák.

Most, hogy olyan nagyon aktuálisok az élelmiszerhamisítási, de még inkább az árdragítási ügyek, érdekes lesz elmondani az alábbi áruhamisító esetét, akit az oroszok olyan ötletesen büntettek meg, hogy jó szívvel merjük ajánlani ezt a módszert a mi hatóságaink figyelmébe is annál is inkább, mert lehet ezt alkalmazni nemcsak az áruhamisítókra, hanem az árdragítókra is, akik különben is egyik amazoknál, mert ők is hamisítanak, meghamisítják az élelmiszerek árát.

Másodízben 1914 novemberében vonultak be az oroszok Szkoléba.

A város parancsnokánál valaki panaszt emelt egyik fűszerkereskedő ellen, hogy a boltjában árusított borsot idegen anyaggal keveri.

A parancsnok elvette a panasztól a borsot, a vizsgálattal nem sokat teketóriázott, hanem felcitolta a borsot a városbárra és így nyilván hirdette ki az ítélet:

— Megbüntetnénk huszonöt nadjára, mondotta neki a parancsnok, de az kevés egy olyan gazembernek, aki a más ennivalót jót megmérgezi. Elfogathatnánk és elküldnénk Oroszországba, de

egy ilyen hitvány ember nem érdemli meg, hogy irásokat vegyem fel róla és katonákkal kísértessek. Az én ítéletem olyan lesz, ami örökre elveszi a kedvedet attól, hogy máskor is ilyen gazdaságra veteledjél. Ezennel azt parancsolom neked, hogy az elkobzott borsot itt előttem azonnal elfogyaszd.

És az élelmiszerhamisító hozzáfogott, hogy megegye a körülbelül levesmerő kanálnyi borsot. Köhögött, krakogott, a szeméből csurgottak a könnyek, ordított, könyörgött, de nem használt semmi, néha-néha elakadt, a parancsnok saját kezével siettetve az ítélet végrehajtását, ő maga öntötte szája a bünjélet.

A mi árdragítóinkkal szemben már nem használ se büntetés, se kipellengérezés. Nem használ azoknak semmi.

Ez a módszer talán használn. Mert igaz ugyan, hogy a heringet cukrot, tejet stb. mérésznélk ugyan drágítani továbbra is, de biztos, hogy suroló kefé, patkószeg, köszönet és petróleumot a legelvetemedettebb árdragító sem merné sem drágítani, sem hamisítani.

## HIREK.

— **Katonai kitüntetés.** Igert Gyula 69. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy a hadidiszciplináris katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta.

— **A városi fürdő bérösszege.** Mint ismeretes, a város Rózsákert fürdőjét a katonaság használja a háború alatt. A város a fürdő használatáért 800 korona bér ker.

— **Gyászhr.** Wurczinger Mária tanitónő 18 éves korában elhunyt. Az elhunyt Wurczinger Béla Piroshautcai építőmester leánya. A fiatal tanitónő mint helyettes a város elemi iskolájánál volt alkalmazva. Hosszabb idő óta betegeskedett, végre a gyilkos kór teljesen legyőzte a fiatal szervezetet s tegnap reggelre kisznevett.

— **Növendék hangverseny.** A székesfehérvári zeneiskola március hó 18 án, vasárnap délután 5 órakor a zeneiskola helyiségében (Ferenc József-tér 10. sz.) növendék hangversenyt tart. A hangversenyen résztvesznek:

Szűts Erzsébet, Márton Klára, Telegdi Klára, Deutsch István, Kaltenecker Viktor, Huszár Ilona, Sági Jenő, Veber Zoltán, Hirschstein György, Martokány Mária, Terkán Anna, Grosz Lilly, Simon Lajos, Horváth Gyula, Basch Rózi, Balassa Erzsébet,

Vidor Ferenc, Kiss Endre. Mihálka Etel, gróf Széchenyi Sarolta, Sági Erzsébet, Pollák Anna, Pollák Marika, Kurelek Viktor, Karl Ernő, Kunos Kornél, Gerber Anna.

— **A megégett urlasszony temetése.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy özv. Vörös Dénesné Ösz-utca 1. szám alatti lakásán megégett. A szerencsétlenül járt urlasszony temetése ma szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Csutóra-temetői halotyszázból.

— **A rokkant színházak javára!** Március 22 én csütörtökön és 23-án pénteken d. u. 3 órakor a városi színházban, részben a háborúban rokkantá vált színészek javára, Várad i Zsó tancvizsgát tart a növendékek közreműködésével. Az előadásokon résztvesznek: Szigethy Erzsike — Weisz Böszöke: Matröz tánc. Scheller Herman — Deutsch Böszöke: Gigerli és bébé tánc. Brick Irén — Weisz Rózsika: Lengyel kettős. Fischer Irén — Garai János: Ferde világ című párpjelenetekben. Müller Erzsike: Csikós tánc. Berger Márta: monológ. Mészáros Marika: énekel. Kollmann Ilonka: szavall. Lónyai Sándor. Müdal. Petrik Ilke — Mészáros Gyuszika: ma-

gyar gyermekek, ének és tánc. Schodi Mancika — Mészáros Gyuszika: Van steep tánc. Petrik Ervike — Schodi Gizike, amateut táncosnók. Várad i Zsó kuplék, táncok, aktuális mókák, gyorsvonar utánzatok. — A cs. és kir. 35. gy. e. zenekarának közreműködésével. — Rendes esti helyárak. — Jegyek előjegyezhetők Krausz Verona dohánytösdjében.

— **Ágyban, párnák közt.** Ágyban, párnák közt lettek a rekvirálók listet valahol az egyik lakásban. Csak a cseléd volt otthon, mikor jöttek a rekvirálók. Az egygüly leány, mikor neszt vette a rémírnék, hogy jönnek a rekvirálók, fogta az összes listet és eldugta az egyik ágy párnái közé. A rekvirálókat azzal fogadta, hogy nekik nincs semmiféle listjük, semmi, de semmi. Am a rekvirálók nem hagyták annyiban a dolgot, annyival inkább nem, mert hiszen abban biztosak voltak, hogy teljesen list nélkül nem lehet a ház. Kutatni kezdtek hát s a szepengő cselédleány nagy rémületére meglelték a listet, az a listet a rekvirálók és alig akartak hinni a szemüknek. Az eldugott listet hatóságilag list volt, se kevesebb, sem több mint amennyi jogosan járt az egész családjának. A rekvirálók kérdezték a leányt, hogy miért dugta el a listet? Kiderült, hogy a szegény egygüly falusi azt hitte, hogy a rekvirálók azt a kevés listet is elviszik, s nem lesz, mit enni. Ezt a rekvirálási humoreszket a biztosok egész komoly formában bejelentették a hatóságilag tárgyalások közé fel is volt véve. Persze, mikor a vádat előterjesztették, hahotára fakadt a kihágási bíró, ügyész, jegyzőkönyvvezető, mind és jó magunk is s a humoreszket meghallgatása után a bíró és ügyész természetesen elejtette a vádat.

— **Az elmúlt év népesedése.** Ismét egy szomorú adatot juttat nyilvánosságra a statisztikai hivatal. A hárcéren hósihaltakat nem számítva, magában Magyarország belterületén a népesség majdnem százezer lélekkel fogyatkozott. A „Statisztikai Havi Közlemények” szerint a magyar birodalomban decemberben 4106 házasságot kötöttek, az elveszületések száma 25.585, a halálozásoké 31.356 volt, ennek megfelelően a népesség fogyása 5771 főre rugott a mult havi 5999-el szemben. Az elvszülettek száma 3412-vel több volt mint a mult hóban. A halálesetek száma szintén emelkedett a mult hóval szemben, még pedig 3184 el. A csecsemőhalálozások száma 4481 (az összes elhaltak 143 százaléka). A fertőző betegségekben elhaltak száma 7661 volt az előző havi 6912-vel szemben erős emelkedést mutat a hólyagos himlő és gümőkör okozta halálozások. Az egész 1916. év folyamán — az előzetes eredmények szerint — 68.355 házasságot kötöttek, az elveszületések száma 333.551, a halálozásoké 428.057 volt. tehát a népesség fogyása 94.506. A mérleg a végeleges eredmények után némileg több kerül utólag anyakönyvvezetésre, mint a halálozások közül, a veszteség azonban így is nagy, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a halálozásokba a hósi halált haltak nincsenek is beszámítva.

